

Joachim Roman Bar

"Karol Wojtyła w świetle publikacji", Wiktor Gramatowski, Città del Vaticano 1980 : [recenzja]

Collectanea Theologica 51/2, 208

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

znacznie pomogłyby rozwiązać inne kwestie nadal sporne między chrześcijanami. Trzeba przyznać, że problem tzw. rozwoju dogmatów jest istotnie niełatwy. Mimo wielu publikacji na ten temat, dotąd brak takiej teorii, która znalazłaby uznanie choćby wśród teologów katolickich. Bez tej teorii trudno o prawdziwe teologiczne podejście do zagadnienia prymatu, same natomiast argumenty egzegetyczne i historyczne nie mogą rozwiązać problemu. Efektowne rozróżnienia rozwoju *iuxta*, *praeter* lub *contra Evangelium* nie zastępują właściwej teorii rozwoju w Kościele zrozumienia Objawienia...

ks. Henryk Bogacki SJ, Warszawa

Wiktor GRAMATOWSKI, Zofia WILIŃSKA, *Karol Wojtyła w świetle publikacji*. Bibliografia, Città del Vaticano 1980, Libreria Editrice Vaticana, 8° ss. 280.

Dzieło wydane w dwóch językach, polskim i włoskim, zawiera bibliografię działalności Karola Wojtyły do dnia 16 X 1978 r., czyli do daty wyboru kardynała na Stolicę Apostolską. Dzieli się na dwie zasadnicze części: bibliografię podmiotową (działalność pisarska Karola Wojtyły) obejmującą 635 pozycji i bibliografię przedmiotową (opracowania o Karolu Wojtyle) obejmującą 855 pozycji.

Przedmowa (s. 8—14) zawiera wyjaśnienia co do stosowanej metody i zakresu obecnej bibliografii. Natomiast *Wprowadzenie* (s. 18—49) zajmuje się postacią Karola Wojtyły i ją charakteryzuje w aspekcie poety (Zygmunt Kubiak), filozofa (Tadeusz Styczeń), teologa (Stanisław Nagy), pasterza (Czesław Drażek). Są to zwięzłe opracowania, same w sobie cenne, ale w bibliografii nie są potrzebne, gdy chodzi o tak znaną postać jak Jan Paweł II.

Uzupełnieniem bibliografii jest obszerny indeks alfabetyczny (s. 259—280), obejmujący hasła osobowe i rzeczowe, bardzo pożyteczny i wykonany prawidłowo. Ułatwi on korzystanie z dzieła.

Omawiana bibliografia jest zasadniczo rejestracyjna, posiada jednak adnotacje tam, gdzie one były pożyteczne. Z założenia autorów jest to bibliografia kompletna. Wykorzystała dotychczasowe bibliografie o Karolu Wojtyle, a nadto inne dostępne źródła, jak bibliografie prymarne polskie i włoskie, polonika zagraniczne, czasopisma, dzieła zbiorowe itp. Przy tak obszernej bazie źródłowej trudno wyszukać w dziele jakiś poważniejszy brak informacji, który powinien się w nim zawierać.

Ze względu na zasięg wydawniczy należy zaznaczyć, że bibliografia rejestruje nie tylko teksty wydawniczo samoistne, ale także artykuły w czasopismach i dziełach zbiorowych, a nadto fragmenty piśmienniczo i wydawniczo niesamoistne, wchodzące w skład większych całości obcego pióra. Uwzględnia również recenzje i polemiki na temat ważniejszych dzieł.

Można dyskutować, czy należało zarejestrować w bibliografii podmiotowej krótkie akty administracyjne (dekrety, komunikaty itp.), które zazwyczaj przygotowuje kancelaria kurii biskupiej, nieraz według ustalonych wzorów (zob. poz. 166, 167, 190, 219 i i.), ale autorzy pragnęli podać wszelkie przejawy działalności Karola Wojtyły.

Wielką zasługą autorów dzieła jest podawanie opisów bibliograficznych z autopsji, co pozwoliło na wyeliminowanie błędów i pomyłek, od których zazwyczaj nie są wolne nawet najlepsze bibliografie.

Druk i papier omawianego dzieła jest dobry, układ przejrzysty, co ułatwia szybkie i łatwe korzystanie z niego. Będzie ono cenną pomocą do poznania myśli i życia Jana Pawła II w okresie przed jego wyborem na Stolicę Apostolską.

o. Joachim Roman Bar OFMConv., Warszawa